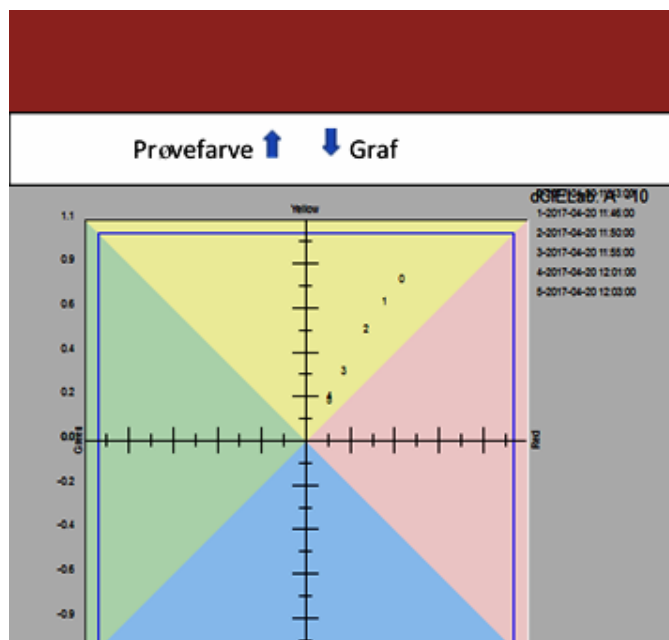

Prøvekonditionering inden farvekontrol

Farver er i almindelighed termokromatiske, hvilket betyder at de ændrer sig ved skiftende temperaturer. Forskellige pigmenter giver materialet forskellige termokromatiske egenskaber – man kan altså ikke forudsige hvor meget en given farve vil ændre sig ved skiftende temperatur, men det er ganske sikkert at stort set alle farver er temperaturfølsomme. Derfor er det også vigtigt at man i forbindelse med farvekontrol, visuel som målt, har styr på materialetemperaturen – også inden for ganske få grader C. Til dette anvendes typisk klima-/konditioneringsskabe med hvilke det også er muligt at styre andre parametre, eksempelvis fugtigheden der ligeledes har stor indflydelse på mange materialeegenskaber.

Herunder følger en grafisk visning af hvordan en rød prøve over en periode på 17 minutter og et temperaturskift på ca. 8 °C bevæger sig fra at være et tvivlsomt match (måling "0") nær den ydre grænse af et toleranceområde (den blå ramme i grafikken) til næsten at være et perfekt match i centrum af toleranceområdet (måling 4 og 5).

Farven har været kølet og måles mens den tilpasser sig stuetemperatur. Bemærk hvordan den for hver måling med stigende temperatur (0 = laveste, 5 = højeste) nærmer sig centrum af området, det "perfekte" match, indtil den stabiliseres når stuetemperaturen er nået (måling 4 og 5).

Hvad er den "rigtige" temperatur? Godt spørgsmål! Det står muligvis skrevet i forskellige standarder og normer eller defineres løst som "omgivelsestemperatur". Problemet med omgivelsestemperaturen er at opfattelsen af denne kan svinge fra et normalt indeklima i Danmark til nogle helt andre forhold på en fabrik i eksempelvis Kina. Prøvens temperatur kan altså hurtigt blive afgørende for opfattelsen af hvorvidt en farve er god eller dårlig.

Da det er selve farven på emnet der forandrer sig med temperaturen, er det ekstremt vigtigt at der er styr på denne. Det gælder, som nævnt, uanset om farven vurderes visuelt eller måles med et spektrofotometer, men er der tale om visuelle godkendelser, er det selvfølgelig lige så vigtigt at have styr på lys, omgivelser og den enkelte iagttagers evne til at se farver korrekt.